

Raadspuntenprogramma 2022-2026

Een nieuwe raadsperiode ligt voor ons. In dit raadspuntenprogramma beschrijven we de ambities van de gemeenteraad van Noord-Beveland voor de raadsperiode 2022-2026. Voor zes thema's lichten we uit wat we daarmee willen bereiken en welke stappen we hiervoor zetten. Deze zes thema's zijn:

- Betaalbaar wonen
- Ruimhartige zorg en ondersteuning
- Verduurzaming en energietransitie
- Betrekken van burgers
- Mobiliteit en fietsnetwerk
- Stimuleren van ondernemerschap

De keuze om de komende raadsperiode deze thema's extra aandacht te geven en hiervoor ook een aantal concrete afspraken te maken, staat de uitvoering van het lopende beleid niet in de weg. Integendeel, het brengt focus aan binnen het bestaande beleid. Zo heeft de gemeenteraad recent de Omgevingsvisie vastgesteld. Ook is er een nieuwe Nota Grondbeleid. In het kader van de Toekomstvisie 2030 werkt de gemeente vanuit een uitvoerings- en actieprogramma aan zowel gebiedsgerichte als beleidsgerichte programma's. Het Raadspuntenprogramma geeft hieraan mede richting voor de komende vier jaar. Het raadspuntenprogramma is opgebouwd volgens de programma's van de programmabegroting.

Het college zal bij het raadspuntenprogramma een uitvoeringsagenda met bijbehorende planning en begroting opstellen.

1. Bestuur en ondersteuning

We willen zelfstandig blijven. Daarom behartigen we de belangen van de gemeente stevig in de regio, én werken we tegelijkertijd nauw samen met andere gemeenten. De gemeente staat voor grote uitdagingen die forse druk leggen op de ambtelijke organisatie, zoals de (uitgestelde) Omgevingswet, andere nieuwe wet- en regelgeving, naast ontwikkelingen als digitalisering. Deze tijd van mondiale en landelijke crises vraagt bovendien veel van onze inwoners en ondernemers. Bij het formuleren van ambities, ook in dit raadspuntenprogramma, willen we rekening houden met de spankracht van onze gemeentelijke organisatie.

Een groei van het inwoneraantal steunt onze zelfstandigheid. De komende raadsperiode zetten we in op het bereiken van het aantal van 8.001 inwoners.

We willen dat de gemeente als een open en betrouwbare overheid naast haar burgers staat. Daarom staan we open voor de betrokkenheid en ideeën van burgers en ondernemers. Daar hoort bij dat we in begrijpelijke taal met onze inwoners communiceren. Dat we ons bewust zijn hoe we praten en luisteren. **We hebben ons als gemeente aangesloten bij het project Direct Duidelijk, gericht op heldere overheidstaal.** Overheidsinformatie moet toegankelijk zijn. Als inwoners een aanvraag doen bij de gemeente, moeten ze die online kunnen volgen.

Daarnaast willen we onze inwoners en ondernemers actiever betrekken bij ons beleid en plannen. De komende jaren is het betrekken van burgers een thema en zetten we hier extra op in.

Thema: Betrekken van burgers

Wat willen we bereiken?

Inwoners en ondernemers betrekken we vroegtijdig bij gemeentelijke plannen en beleid. Daarbij willen we ook aandacht hebben voor inwoners die minder van zich laten horen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. Het Toetsingskader Participatie dat we in januari 2022 hebben vastgesteld helpt ons hier actief uitvoering aan te geven. We toetsen bij onze inwoners naderhand of we met deze nieuwe aanpak op het goede spoor zitten.
- b. We zetten de samenwerking met de dorpsraden voort, mede door de inzet van onze participatiemedewerker. Ook de dorpsraden kunnen over gemeentelijke plannen meepraten en meedenken. In de komende raadsperiode evalueren we de rol van de dorpsraden, met het doel hun functie en positie te verhelderen en te versterken.
- c. Tenslotte maken we de Rondomplannen compleet, door het opstellen van de plannen **Rondom Kats en Rondom Geersdijk**.

2. Veiligheid

In het kader van de veiligheid van onze inwoners, geven we aandacht aan de zichtbaarheid van de politie (wijkagent) en BOA's op straat. Ook in de zomermaanden dient de politie op sterkte te zijn en aanrijtijden van onder meer ambulances geborgd.

De aanpak van ondermijning wordt voortgezet, niet alleen de directe aanpak ervan (samen met ondernemers), maar ook in voorlichting aan inwoners en op scholen. Buurtpreventie kan meer aandacht krijgen.

3. Verkeer, vervoer en waterstaat

Als één van de meest fietsvriendelijke gemeenten van Nederland willen we een goed en veilig fietspadennetwerk. Daarom hebben we het verbeteren van het fietsnetwerk tot thema gemaakt.

Mobiliteit, in alle opzichten, en het verbeteren van het fietsnetwerk in het bijzonder, vinden we belangrijk. Daarom besteden we de komende raadsperiode extra aandacht aan het thema Mobiliteit.

Thema: Mobiliteit en fietsnetwerk

Wat willen we bereiken?

We willen dat het buitengebied veilig is voor fietsers, wandelaars en ruiters. Door akkerranden of schouwstroken te benutten, kunnen we een scheiding met het landbouwverkeer realiseren. Dit is ook al opgenomen in ons Mobiliteitsplan. We zoeken naar mogelijkheden om de veiligheid op de belangrijkste fietsroutes te verbeteren.

We zetten ons de komende jaren in voor het behoud van de huidige openbaar vervoerverbindingen met Goes en Middelburg. We willen dat het eiland ook voor toeristen zonder auto bereikbaar blijft. Tegelijkertijd blijft ook de bereikbaarheid van Noord-Beveland met de auto een aandachtspunt.

We zorgen voor veilige en goed onderhouden fietspaden. We hebben aandacht voor onze fietstoeristen, maar ook voor onze eigen inwoners maken we fietsen aantrekkelijker. Enerzijds door aandacht te besteden aan het creëren van

rustplekken. Maar ook door aan de hand van qr-codes de verhalen en de geschiedenis van het gebied te vertellen. De plannen hiervoor zijn al in de maak en zijn meegenomen in onze nieuwe Cultuurnota 2022-2026. Er is in 2018 een mountainbikenetwerk aangelegd. We werken eraan om dit ook in het Spuibos op te waarderen. .

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. We werken de komende tijd de plannen voor het fietspad Banjaard – Kamperland samen met het waterschap verder uit.
- b. In het kader van de Mobiliteitsstrategie van de provincie realiseren we de komende jaren samen met de provincie en het waterschap twee mobiliteitshubs die het eiland voor het OV ontsluiten, met parkeerplaatsen en fietsoplaadpunten.
- c. We ontwikkelen nieuwe fietsservicepunten, op basis van de evaluatie van de pilot in Kamperland.
- d. Er komen de komende drie jaar fors meer openbare laadpalen bij, in alle kernen.
- e. We verkennen de mogelijkheden van slimme straatverlichting en straatinrichting, bijvoorbeeld door middel van een pilot. Deze pilot moet inzicht geven in de kosten en in de voor- en nadelen voor mens en dier.
- f. We gaan in gesprek met het waterschap over de inzet van schouwstroken voor wandelaars en ruiters en over de onderbrekingen in het huidige wandelnetwerk, zodat er een gesloten wandelnetwerk ontstaat.

4. Economie

In onze gemeente is veel ruimte voor ondernemen, vooral voor groen ondernemen. De landbouw is een belangrijke bedrijfstak en staat onder druk. Daarom vragen we aandacht voor nieuwe verdienmodellen in de landbouw, transitie en verduurzaming. Daarbij is geen ruimte voor nieuwe intensieve veehouderij. Met de Rusthoeve en een kenniscentrum aquacultuur (Toekomstvisie 2030) kan Noord-Beveland koploper worden in innovatieve landbouw. We verkennen de behoefte, wenselijkheid en mogelijkheden van mengvormen, waarbij agrarische bedrijvigheid wordt gecombineerd met zorg of een natuurcamping.

Thema: Stimuleer ondernemerschap

Wat willen we bereiken en wat gaan we daarvoor doen?

We stimuleren ondernemerschap. We creëren een goed vestigingsklimaat voor startups. Samen met de andere Bevelandse gemeenten nemen wij deel aan De Zomerondernemer en de startersdagen van Zeeland Business. We ondersteunen ondernemers met het economisch loket om de weg te vinden. Ook nieuwe innovatieve (jonge) MKB-ondernemers zijn welkom op Noord-Beveland vooral op het terrein van duurzame innovatie, zoals in de landbouw meer biodiversiteit of minder watergebruik. In de kernen zetten we in op kleinschalig, onderscheidend ondernemerschap met een lokale identiteit. Op dit moment is er sprake van een tekort aan activiteiten op het eiland voor als het slecht weer is. We willen dergelijke initiatieven stimuleren.

Het is van belang om als gemeente en ondernemers met elkaar in gesprek te blijven. Dit doen we via netwerkbijeenkomsten en we stemmen onder meer af met de Gezamenlijke Ondernemers Noord-Beveland.

We hebben een florerende toeristische sector. Grootchalige recreatieprojecten zijn ongewenst. Wel gewenst is hoogwaardige verblijfsrecreatie, kwaliteitsverbetering en duurzame herstructurering. Op basis van de uitkomsten van een lopende enquête volgt de afweging of het huidige beleid moet worden bijgesteld.

5. Onderwijs

We willen de huidige basisscholen behouden, met goede kwaliteit (passend) onderwijs. Op de scholen moet er daarbij ook aandacht zijn voor gezonde leefstijl ('gezonde school' en 'groene schoolpleinen'), bewegen en sport, maar ook achterstanden, muziek en cultuur. Buiten schooltijd willen we (gratis) activiteiten voor de jeugd, gericht op onderlinge ontmoeting, en in de natuur. Vanuit de bibliotheek (die we ook willen behouden) moet er aandacht zijn voor laaggeletterdheid.

In december 2021 is de Jeugd- en Onderwijsvisie 2022-2025 in de raad vastgesteld. De ontwikkelingen gaan snel, daarom moeten we steeds 'de vinger aan de pols' houden.

6. Sport, cultuur en recreatie

De huidige voorzieningen voor sport en recreatie willen we behouden, deze voorzieningen moeten van goede kwaliteit en laagdrempelig zijn. We geven de sportclubs de ruimte om de accommodaties te verduurzamen en toekomstbestendig te houden. Tevens blijven we de jeugd stimuleren om te gaan sporten. Iedereen moet kunnen meedoen aan sociale activiteiten, vanuit kerken, sport en cultuur.

Cultureel erfgoed mag meer aandacht krijgen en ook vaker en voor meer doeleinden worden ingezet (wel passend in de omgeving). We geven uitvoering aan de nieuwe Cultuurnota 2022-2026.

Er is veel recreatie op het eiland, wat veel toeristen trekt waardoor ook voorzieningen beschikbaar zijn voor de inwoners. Maar voor onze eigen inwoners moet ook ruimte blijven. We willen, zoals eerder al aangegeven, geen nieuwe grootschalige recreatieparken erbij.

7. Sociaal domein

Thema: Ruimhartige zorg en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Goede integrale zorg en ruimhartige ondersteuning staan in ons beleid voorop. We willen voorkomen dat mensen in armoede leven en kinderen in armoede opgroeien. Het sociaal loket speelt daarin een belangrijke rol en moet steeds aandacht houden in de communicatie naar inwoners toe.

Door samen te werken signaleren we zorgen en problemen bij onze inwoners zo vroeg mogelijk. Vrijwilligers functioneren als de ogen en de oren van de gemeenschap. We zetten daarbij ook in op het (eerder) vinden van zorgmijders. Daarmee willen we zware zorg en oplopende schulden voorkomen. Zowel bij complexe vragen als bij kleine hulpvragen telt de menselijke maat.

We overwegen uitbreiding van enkele regelingen, zoals voor sport en cultuur, en het declaratiefonds. Daardoor kunnen alle jongeren meedoen aan sport, cultuur en muziekonderwijs. Ook door goede voorlichting over alcohol en drugs, maar ook schulden, willen we problemen voorkomen.

Het huidige niveau van eerstelijnszorg moet voor de gemeente behouden blijven. We zoeken naar mogelijkheden voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor kleinschalige zorgverleners zoals huisartsen en fysiotherapeuten.

We ondersteunen mantelzorgers 'in raad en daad'. We maken mantelzorg ook mogelijk door goede huisvesting, creatieve woonoplossingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. We vergroten de bekendheid van het declaratiefonds.
- b. We verhogen de inkomensdrempel voor het declaratiefonds tot 130% van de bijstandsnorm. Hiervoor stellen we de middelen beschikbaar, inclusief uitvoeringskosten.
- c. De evaluatie van het declaratiefonds leidt tot een nieuwe afweging of we de huidige regelingen willen verruimen.
- d. We meten de effecten van beleid. We vragen het college de informatievoorziening naar de raad te verbeteren.
- e. We zetten blijvend in op preventie.

8. Milieu

De natuur staat onder druk. We zullen ons aan nieuwe omstandigheden moeten aanpassen, denk aan meer wateroverlast, maar ook aan meer droogteperioden. Daarbij willen we onze landbouw voorzien van een robuuste zoetwatervoorziening. Tegelijk werken we mee aan meer zoutbestendige teelt in de toekomst.

We willen duurzaamheid en vergroening hoog op de agenda zetten, door het opstellen van een Duurzaamheidsagenda. Wel dient er evenwicht te zijn tussen de productie van wind- en zonne-energie en landbouw en natuur, we ontzien landbouwgronden (geen zonneparken daarop) en natuurgebieden. Laten we er naar streven de lasten (overlast) en lusten daarbij eerlijk te verdelen. We stimuleren inwonersparticipatie bij het maken van plannen voor nieuwe energie-initiatieven, en willen ook dat inwoners daar financieel in kunnen participeren. Zonnepanelen leggen we zoveel mogelijk op daken, zonnepanelen boven parkeerplaatsen sluiten we in de toekomst niet uit.

We willen dat onze inwoners zelf ook bijdragen aan duurzaamheid. Daarbij voeren we een ruimhartig subsidiebeleid voor de verduurzaming van woningen. Daarmee hopen we ook energiearmoede tegen te gaan. Nieuwbouw bouwen we zo duurzaam en circulair mogelijk. Als inwoners hun eigen straat of buurt willen vergroenen, ondersteunen we dat als gemeente.. En we voeren de schouwronde weer in.

Er is en wordt ook regionaal al volop beleid gemaakt op dit terrein, zoals eind 2021 de Klimaatadaptatiestrategie Zeeland (KasZ), het Zeeuws Energie Akkoord en de Regionale Energie Strategie (RES). Als raad hechten we veel belang aan verduurzaming en energietransitie. Daarom maken we het tot een thema voor de komende raadsperiode.

Thema: Verduurzaming en energietransitie

Wat willen we bereiken?

Uitgangspunt is het halen van de afgesproken doelen in de Regionale Energie Strategie. We willen een van de eerste gemeenten zijn die aan de gestelde doelen voldoet, we lopen hierin voor. Wel realiseren we ons dat de situatie op het dunbevolkte eiland een eigen aanpak vergt. Doel is om wat energie betreft als gemeente uiteindelijk meer zelfvoorzienend te zijn. Onder meer doen we dat door te stimuleren om zo veel mogelijk zonnepanelen op daken van bedrijven te leggen. De isolatie van woningen is een belangrijke prioriteit.

We staan geen uitbreiding van het aantal windmolens toe op land, de bestaande windmolens kunnen worden opgewaardeerd. Kleine windmolens bij agrarische ondernemers op eigen terrein staan we toe.

Een uitbreiding van de netcapaciteit is een sleutelvoorwaarde om de ambities en doelen van de energietransitie te bereiken.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. We voeren een actieve lobby om de netcapaciteit uit te breiden.
- b. Mensen in een huurwoning worden geconfronteerd met een hoge energierekening. Isolatie en verduurzaming nemen we mee in de prestatieafspraken met corporatie Beveland Wonen.
- c. We onderzoeken de mogelijkheid van een proeftuin met batterijtechnologie op Noord-Beveland, zodat energie die opgewekt wordt door bijvoorbeeld zonnepanelen opgeslagen kan worden voor eigen gebruik.
- d. We faciliteren laadinfra in alle kernen door hiervoor ruimte beschikbaar te stellen.
- e. We onderzoeken belemmeringen om zonnepanelen op daken te leggen, om deze zoveel mogelijk weg te nemen. Zijn er mogelijkheden om zonnepanelen proactief collectief in te kopen? Hiertoe nemen we kennis van de initiatieven die in Walcheren reeds lopen.
- f. We brengen de huidige energielabels van woningen in kaart. Op basis daarvan bepalen we de potentie om woningen verder te verduurzamen.
- g. We breiden het duurzaamheidsfonds uit. Om maatregelen te kunnen voorfinancieren, bieden we een duurzaamheidslening (aansluitend op de duurzaamheidslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting).

9. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Thema: Betaalbaar wonen

Wat willen we bereiken?

We willen voldoende beschikbare en betaalbare woningen hebben voor jong en oud, in elke kern, ook in de huursector. Dat is waar we ons de komende tijd vooral op willen richten. Daar passen ook nieuwe woonvormen bij, zoals tiny houses, gemeenschappelijke (zorg)woonvormen, levensloopbestedinge woningen en dergelijke. Hoe kunnen we de jeugd behouden en starters naar ons eiland trekken? We willen meer permanente bewoners. Door ook voor ouderen te bouwen, stimuleren we de doorstroom. De raad wil tenminste 200 extra woningen gerealiseerd hebben in deze periode, binnen de bestaande woonkernen of ertegenaan. De woonvoorzieningen groeien daarbij mee. Daarbij zal ook actief aankoopbeleid vanuit de gemeente noodzakelijk zijn.

De raad heeft behoefte aan zicht op hoe de woningbouw op Noord-Beveland zich op dit moment ontwikkelt en hoe deze zich verhoudt tot wensen en behoeften. We hechten belang aan een evenwichtige balans tussen leeftijdsgroepen en inkomensgroepen, en een gezonde mix van huur en koop. Er zijn meerdere projecten in ontwikkeling, maar dit betreft naar verhouding nog steeds veel recreatie. We willen meer (duurzame) woningen bouwen voor onze eigen inwoners. Woningen die betaalbaar zijn voor jongeren en woningen die levensloopbestendig zijn voor senioren.

Wat gaan we daarvoor doen?

- a. We realiseren 200 extra nieuwbouwwoningen in de gemeente in deze raadsperiode.
- b. We brengen de woningbouwopgave in beeld in het licht van de groeiambitie, doorstroming, maar ook de vestiging van andere groepen, zoals statushouders. Daarom onderzoeken we de behoefte aan senioren-, starters-, flexwoningen en andere woonvormen. Daarbij betrekken we onder meer ook bevolkingsprognoses, en welke projecten er nu in pijplijn zitten, en waar woningen kunnen gebouwd worden.
- c. **Op basis hiervan maken we afgewogen (prestatie)afspraken met de woningcoöperatie.**
- d. We geven voorrang aan bestaande permanente bewoners van het eiland bij toewijzing van woningen, zowel in de huur- als koopsector.

Verantwoording

Dit raadspuntenprogramma is tot stand gekomen in twee bijeenkomsten met de raad. Op 14 juli 2022 hebben we met elkaar de hoofdthema's van het raadsprogramma bepaald. De vraag stond centraal: wat willen we bereiken? **Op basis van de resultaten van de eerste raadsbijeenkomst is op 15 september 2022 een tweede raadsbijeenkomst belegd, waarin we aan de slag zijn gegaan met een concrete invulling van de thema's. Tijdens de tweede bijeenkomst stond de vraag centraal: wat gaan we daarvoor (aanvullend) doen? Voor elk van de zes thema's komen deze beide vragen terug in dit raadspuntenprogramma.**

Bijlage

Stemverklaringen

PvdA-GroenLinks:

1. Participatie is een belangrijk punt en moet heel serieus worden opgepakt.
2. Op p.3, tweede alinea van hoofdstuk 4, staat dat kwaliteitsverbetering en duurzame herstructurering van vakantieparken wenselijk is. PvdA-GroenLinks is het daar niet mee eens.
3. Intensieve veehouderijen moeten we proberen te minimaliseren.

D66:

1. Minder recreatie en niet alleen in omvang.
2. Meer empathie met de inwoners vooraf als het gaat om informatie en participatie, niet pas in een evaluatietraject of een trein die al rijdt.
3. Minder, met name grootschalige, veeteelt. Op dat gebied ook actieve bemoeienis.

BEN:

Eens met PvdA-GroenLinks en D66, daarnaast:

Intensieve veehouderij ombuigen naar duurzame veehouderij.